

Філіппова Юлія Владиславівна

Спортивна дипломатія: сутнісне значення, виклики і перспективи для України

УДК 327 (82)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2020-3.23>

Філіппова Юлія Владиславівна
аспірантка кафедри парламентаризму та політичного менеджменту
Національної академії державного управління при Президентові України
вул. Єжена Потьє, 20, Київ, Україна

Для України успішна реалізація спортивної дипломатії має величезне значення. У процесі становлення державності, у складних соціально-політичних та економічних умовах державі потрібно використовувати всі наявні інструменти реалізації та захисту своїх зовнішніх інтересів. У цій ситуації не можна недооцінювати ті можливості, які відкриває перед зовнішньополітичними інституціями спортивна дипломатія. Це зумовлює актуальність теми дослідження і її практичне значення у сфері зовнішньої політики України.

Реалізація мети, а також завдань статті, орієнтованих на розгляд сутнісних аспектів спортивної дипломатії, викликів і перспектив спортивної дипломатії в Україні, зумовлюють використання авторкою як загальнонаукових методів (аналізу, синтезу, узагальнення), так і спеціальних, політологічних методів дослідження – політико-правового, структурно-функціонального, порівняльного, а також емпіричних методів збору і аналізу інформації.

У статті стверджується, що спорт виступає опосередкованим інструментом впливу на населення різних країн. Спортивні зв'язки роблять істотний внесок у зміцнення міжкультурного діалогу, сприяють зростанню міжнародного престижу країни. У наші дні спорт по праву можна назвати однією з найважливіших частин життя людини і суспільства. Він охоплює практично всі сторони життя сучасної людини. Феномен спорту в сучасному світі полягає в тому, що він став явищем глобального масштабу, що об'єднує людей різних вікових груп, національностей, релігій, поглядів. Водночас спорт – це засіб представництва на світовій арені, що забезпечує імідж країни, сприяючи таким чином реалізації її інтересів. З огляду на те, що в нашій країні багата спортивна історія та традиції, спорт мають розглядати як невід'ємну та повноцінну частину стратегії дій України в зовнішньополітичних відносинах з іншими державами.

У статті зазначені основні прояви спортивної дипломатії України – Євро-2012, Ліга Чемпіонів-2018, українсько-азербайджанська співпраця; окреслюються виклики щодо спортивної дипломатії, а також перспективи її реалізації в дипломатичній сфері України.

Ключові слова: спортивна дипломатія, зовнішня політика, УЄФА, міжкультурний діалог.

Вступ. На сучасному етапі спортивна дипломатія України знаходиться в стадії формування. Перспективи її розвитку, можливості використання потенціалу для поліпшення іміджу країни та підвищення її міжнародного авторитету, а також глибшого використання ресурсів м'якої сили – всі ці обставини надають темі статті особливої актуальності [6, с. 67]. Відповідні інститути влади в Україні проводять політику популяризації спорту, як професійного, так і масового, підкреслюють важливість прищеплення культури спорту і ставлять довгострокову мету у вигляді оздоровлення населення. Величезні надії покладаються на зміцнення культурної ідентичності та поліпшення зовнішньополітичного іміджу через форми спортивної дипломатії, такі як великі змагання (Олімпійські ігри, чемпіонати світу та Європи, міжнародні, континентальні, регіональні першості) та спортивні заходи (кубкові і товариські зустрічі, фестивалі, виставки, присвячені спортивній тематиці, спортивні конгреси, конференції з питань спорту).

Мета та завдання. Метою статті є дослідження спортивної дипломатії України, її індикаторів та актуальних проблем. Реалізація мети статті передбачає розв'язання конкретизованих завдань:

- 1) визначити сутнісний зміст і орієнтованість спортивної дипломатії в сучасній системі міжнародних відносин;
- 2) проаналізувати приклади реалізації спортивної дипломатії в діяльності державних структур України;
- 3) окреслити виклики і перспективи розвитку спортивної дипломатії в Україні.

Методи дослідження. Реалізація мети, а також завдань статті зумовлюють використання авторкою як загальнонаукових методів (аналізу, синтезу, узагальнення), так і спеціальних, політологічних методів дослідження – політико-правового, структурно-функціонального, порівняльного. У статті застосовано й емпіричні методи збору і аналізу інформації.

Результати. Спортивні зв'язки роблять істотний внесок у зміцнення міжкультурного діалогу, сприяють зростанню міжнародного престижу України. Саме тому вони мають розглядатися як невід'ємна і повноцінна частина стратегії дій України на міжнародній арені.

У наші дні спорт по праву можна назвати однією з найважливіших частин життя людини і суспільства. Він охоплює практично всі сторони життя

сучасної людини. Феномен спорту в сучасному світі полягає в тому, що він став явищем глобального масштабу, що об'єднує людей різних вікових груп, національностей, релігій, поглядів. Водночас спорт – це засіб представництва, що забезпечує імідж країни, сприяючи таким чином реалізації її інтересів на світовій арені. У цьому плані за своїми впливами спорт зараховують до категорії «м'якої сили», що посідає відчутне місце в дипломатії і міжнародних відносинах сучасного світу.

Так, спорт та дипломатія гібридизуються, увага сучасних зовнішньополітичних концепцій фокусується на тому, як і чому уряди мають використовувати спортивні ресурси, щоб підкріплювати успіх традиційної дипломатії. Як вважають сучасні дослідники дипломатичної галузі, там, де «незграбна машина» компетентної дипломатії не може впоратися, треба закликати м'яку силу гнучкої та адаптивної неофіційної дипломатії [2, с. 260].

Використання інструментів спортивної дипломатії може якщо не цілковито розв'язати проблему, то реально створити більш сприятливі умови для подальшого діалогу вже на найвищому рівні – в політичній площині. Нині, в умовах глобалізації, загострення міжнародних відносин, зростання загрози політичних конфліктів і криз помітно зростає роль неполітизованих міжнародних організацій і громадських структур, здатних зробити певний внесок у вирішення світових проблем. Йдеться, перш за все, про підвищення ролі спорту, спортивної дипломатії в зміцненні миру, взаєморозуміння, розрядці міжнародного навантаження та встановленні міждержавних контактів.

У практиці міжнародного спорту та олімпійського руху є чимало прикладів того, як спорт став інструментом формування позитивного сприйняття країни на міжнародній арені, надання їй підтримки у процесі розв'язання складних зовнішньополітичних проблем. Тому сучасні держави використовували і продовжують використовувати спорт як інструмент «м'якої сили», політичного впливу на міжнародне співтовариство. І хоча світова політика досить далека від того, щоб видавати спортивну дипломатію за засіб вирішення всіх проблем у сучасних міжнародних відносинах, її вплив не можна не враховувати, навіть за найбільш складних обставин міжнародних відносин, включаючи міжнародні конфлікти.

Реалії свідчать, що ніщо не заважає спортивним інститутам зростати в масштабі і залучати до своїх ідеалів дедалі більше прихильників. Працюючи спільно, міжнародні спортивні інституції поширюють такі загальнолюдські цінності, як взаємоповага, дисципліна, толерантність, рівність, чесність. Іноді спортивні інституції сприймаються як альтернатива не позбавлених блюзнірства політико-дипломатичних відносин. Що стосується використання спорту в національних інтересах, то

завдяки такій політиці відбувається демократизація політичних інститутів, дипломатії в тому числі.

В області функціонування української спортивної дипломатії перспективи розвитку «м'якої сили» можуть бути охарактеризовані як високі. Активна її участь у спортивних подіях світового масштабу, діяльність щодо будівництва нових спортивних комплексів і вдосконалення внутрішнього законодавства в галузі спортивної політики свідчать про успіх у практиці імплементації теоретично оформлених принципів дії дипломатії в спортивній сфері.

Проявів успішної спортивної дипломатії України було немало. Найактивніше цей інструмент використовувався за період 2012–2019 р. і був пов'язаний із реалізацією низки міжнародних спортивних заходів. Одним із найбільш показових у цьому плані стало Євро-2012, коли Україні та Польщі була надана змога провести фінальну частину Євро-2012. Це рішення УЄФА більшою мірою було викликане дипломатичними інтересами та мало на меті допомогти країнам, які мали доволі складні відносини, в процесі підготовки до чемпіонату зблизитися та налагодити зовнішньополітичні зв'язки [1, с. 255]. Варто зазначити, що УЄФА має багато стратегічних програм, які мають великий потенціал у вирішенні гуманітарних питань та проблем сучасності.

Класичним проявом спортивної дипломатії стало відвідання Ліги Чемпіонів 2018 р. тодішнім президентом України П.О. Порошенком із королем Іспанії Хуаном Карлосом I, президентом Естонії К.і Кальюлайд і прем'єр-міністром Болгарії Б. Борисовим. На таких заходах часто обговорюються питання, які мають важливе значення для формування зовнішньої політики. Така форма спортивної дипломатії була завжди популярна на міжнародній арені та вирішувала конфлікти, які тривали роками.

Одним з яскравих прикладів спортивної дипломатії України на двосторонньому рівні можна вважати співпрацю між Україною та Азербайджанською Республікою (АР) в культурно-гуманітарній сфері, яка здійснюється в рамках імплементації двосторонньої договірно-правової бази та характеризується інтенсивним культурним і науковим обміном між двома країнами шляхом участі їх представників у фестивалях, спільних творчих проєктах, наукових конференціях, спортивних змаганнях та інших заходах в Україні та АР.

У 2012 р. була завершена реалізація першого етапу спільного українсько-азербайджанського проєкту підготовки перших в Азербайджані карт зі спортивного орієнтування. Підготовка згаданих карт українським фахівцем – майстром спорту міжнародного класу М. Пугачем стала результатом домовленостей, досягнутих між Міністерством молоді і спорту АР і Посольством України в Азербайджані. Загалом було підготовано 14 карт, які від-

повідують усім міжнародним стандартам у цьому виді спорту. Результатом цієї роботи варто вважати те, що в жовтні 2012 р. Федерацію спортивного орієнтування АР було прийнято до Міжнародної федерації, а з травня 2013 р. на території АР відбуваються на постійній основі міжнародні змагання «Кубок ім. Г. Алієва» зі спортивного орієнтування [3]. 5 травня 2017 р. в Баку відбулося підписання Меморандуму про взаєморозуміння в галузі спорту між Національним олімпійським комітетом України та Національним олімпійським комітетом АР. Зазначений документ підписаний президентом Національного олімпійського комітету України С. Бубкою і віце-президентом Національного олімпійського комітету Азербайджану Ч. Гусейнзаде [3].

Таке співробітництво закладає підвалини накопичення досвіду українських дипломатичних відомств, державних і недержавних інституцій у реалізації принципів спортивної дипломатії. Проте функція спортивних заходів як безпосередньої опори для реалізації зовнішньополітичних завдань України залишається мало вкоріненою в практичному плані і вимагає подальших цілеспрямованих дій з її удосконалення.

Так, спортивна дипломатія є формою неофіційної взаємодії певних груп спортивного товариства (організації, спортсмени, вболівальники і т. д.) між собою і з офіційними органами влади. Вона має бути реалізована на загальноновизначених законах і нормах. До таких норм можна зарахувати визнання єдності загальнолюдської цивілізаційної основи, взаємної безпеки цивілізаційного розвитку, при якому різні цивілізації і держави не допускають обмеження можливостей розвитку інших цивілізацій і держав світової спільноти і виключають створення щодо них будь-яких загроз, підтримання багатополярності сучасного світу, його єдності і різноманіття, особливої відповідальності держав як основних суб'єктів міжнародного права за забезпечення міжнародного миру і безпеки, захист всіх аспектів народної самобутності та права народів в їх різноманітті.

Крім того, спортивна дипломатія має базуватися й на більш вузьких положеннях, що стосуються безпосередньо спорту і його взаємодії з політикою. Саме від того, наскільки грамотно будуть сформульовані ці положення, залежить результат всіх акцій спортивної дипломатії країни.

Водночас, оскільки спортивна дипломатія – це складне комплексне явище, що поєднує елементи спорту і традиційної або публічної дипломатії, вдосконалення діяльності в зазначеній сфері передбачає законодавчі й інституційні зміни, орієнтовані на розв'язання двох груп проблем: проблеми української публічної дипломатії та проблеми в галузі спорту вищих досягнень.

Говорячи про першу групу, перш за все необхідно згадати недоліки самої системи. Однією з найбільш важливих проблем української публічної

дипломатії в розрізі «м'якої сили» є відсутність системного характеру і грамотної координації в роботі, яку ведуть різні організації, відомства або навіть окремі люди в цьому напрямі. У будь-якому разі здійснення ефективної взаємодії між усіма цими елементами спортивної дипломатії вимагає високого професіоналізму з боку управлінських кадрів.

З іншого боку, неможливо уявити спортивну дипломатію без її основного компонента – спортивних перемог, але ситуація в цій сфері швидше гнітюча, ніж підбадьорлива. Українському спорту необхідні системні зміни, держава має переглянути свою політику в галузі фізичної культури, освіти та медицини, оскільки з огляду на результати, які ми маємо нині, вона не є ефективною.

Для держави спорт має незаперечне значення. Заняття фізичною культурою впливає на здоров'я населення, що позначається на обороноздатності країни; крім того, спорт є однією з галузей національної економіки. Однак в останні десятиліття великі держави стали широко використовувати і зовнішньополітичну функцію спорту. З розвитком засобів масової комунікації спорт став серйозним інструментом впливу. Нині такі великі спортивні змагання, як Олімпійські ігри та чемпіонати світу з деяких видів спорту, привертають більше уваги, ніж найважливіші переговори на вищому рівні, і саме за результатами цих змагань у більшості людей складається враження про ту чи іншу країну.

За роки незалежності самостійна команда України брала участь у 6 літніх Олімпіадах, загалом завоювавши 121 нагороду, з них 35 – золотих, 30 – срібних, 56 – бронзових. Це все говорить про те, що перш за все, в нашій країні багата спортивна історія і традиції, найсильніша школа і багатий тренерський ресурс у багатьох видах спорту, що робить її серйозним претендентом на нагороди. Це своєю чергою робить можливим використання спортивної дипломатії як інструменту м'якої сили країни. Крім того, Україна домоглася права проведення низки найважливіших спортивних змагань, що означає приїзд великої кількості туристів і дасть змогу просувати національну культуру і систему цінностей. Не можна також забувати про такі можливості спортивної дипломатії, як використання змагань як майданчика для неформальних переговорів.

Однак для того, щоб успішно реалізовувати спортивну дипломатію, Україні необхідно вирішити низку гострих проблем, пов'язаних із підготовкою спортсменів і кадрового складу, поліпшенням якості роботи організацій, що займаються діяльністю в галузі спорту, налагодити комунікацію між усіма акторами реалізації спортивної дипломатії України. Крім того, необхідно викоринити проблему корупції, яка накладає серйозний відбиток на репутацію України загалом. Особливе місце серед позабюджетних джерел фінансування фізичної культури та спорту посідають податкові та інші пільги. Дер-

жавне регулювання здійснюється через систему спортивних комітетів і підрозділів із фізичної культури і спорту. Їх діяльність фінансується з державного бюджету і доходів організацій та підприємств, що належать їм. Спортивно-оздоровчі організації, керовані спілками та громадськими організаціями, фінансуються як міністерством, так і профспілками і частково за рахунок залучення коштів населення.

В Україні розвиток некомерційного сектора в спортивно-оздоровчій сфері гальмується через довготривалість цільової державної програми підтримки та розвитку спортивно-оздоровчої сфери, неефективність реалізації регіональних та територіальних програм, а також слабкий інтерес вітчизняних і зарубіжних інвесторів до вкладення коштів у цю сферу через недостатність податкових пільг та інших стимулюючих преференцій. Донині не отримали гідного розвитку інститути спонсорства та меценатства. Крім цього, чинні інституційні механізми та організаційні форми суб'єктів спортивно-оздоровчої сфери бізнесу не забезпечують їх функціонування за сучасними вимогами, їх потенціал не може бути реалізований повною мірою в рамках лише комерційного сектора з урахуванням їх низької підприємницької привабливості [4, с. 60].

Проведення великих змагань і якісна підготовка атлетів вимагає серйозних фінансових витрат, які нині здебільшого лягають на державний бюджет. Залучення інвесторів у зв'язку з цим стало б вирішенням проблем фінансування. Загалом спортивна дипломатія України нині знаходиться в процесі свого розвитку. Держава дедалі більше усвідомлює її потенціал і цінність для реалізації завдань традиційної та публічної дипломатії. Дослідження спортивної дипломатії вимагає звернути увагу на низку проблем, пов'язаних із міжнародним спортом, які справляють помітний вплив на стан міждержавних відносин і рівень їх напруженості.

Ще однією серйозною проблемою, що підвищує в останні роки рівень напруженості в міжнародному спорті, є проблема вживання допінгу.

Актуальним напрямом міжнародного співробітництва є співпраця в області боротьби з допінгом у спорті. Чинна система, що включає міжнародні та національні структури, нормативні документи і міжнародні правові акти, дає змогу порівняно ефективно протидіяти застосуванню допінгів, хоча і вимагає постійного вдосконалення.

Олімпійські медалі за результатами додаткових перевірок узятих свого часу допінг-тестів українці втрачають із гнітючою постійністю. Варто зазначити, що у квітні 2017 р. був позбавлений здобутого срібла на Іграх-2008 у Пекіні борець вільного стилю Василь Федоришин за вживання забороненого препарату туринаболу. Загалом за підсумками Олімпіад Україна через допінг втратила 10 нагород: золото Юрія Білонога в Афінах-2004, чотири срібла й п'ять бронз. За цим показником

наша країна посідає неприємне друге місце слідом за Росією. Однак різниця між «лідерами» абсолютна. З атлетами з РФ наших спортсменів єднає хіба що недолуга поверховість у підходах до вживання найпримітивніших препаратів, виявляти які почали ще мало не за часів існування НДР.

Більшості допінгових проблем Україна могла б уникнути, якби мала щось на кшталт єдиного для всіх видів спорту Центру фармакологічного забезпечення (чи спортивної реабілітації) або ж спроможної проводити дослідження на сучасному рівні фармакологічної лабораторії. Власне, про потребу в таких комплексах говорило не одне покоління спортсменів і тренерів. Однак за 28 років незалежності, виправдовуючись безгрошів'ям, держава нічого схожого не збудувала [5].

Можна позначити принаймні шість причин, що ведуть до необхідності використовувати спортивну дипломатію в зовнішніх відносинах:

1) бурхливі зміни в традиційній дипломатії – колись класична модель дипломатії, що припускає взаємодію винятково держав, стає одним з аспектів сучасної дипломатичної діяльності, змушує традиційну дипломатію до адаптації і експериментів;

2) збільшення числа видів спорту та спортивних організацій і зростання їх впливу: спорт зводить нанівець відмінності між представниками громадськості, дипломатами і політиками;

3) в XXI столітті спорт, культура і дипломатія є потужними зовнішньополітичними інструментами, демонстрація влади через дипломатію, засновану на традиційних підходах (роззброєння, безпека, демаркація кордонів, створення міждержавних об'єднань тощо), цікавить громадськість меншою мірою, ніж спорт;

4) перетворення спорту на одну з основних частин сучасного життя всього світу: завдяки спорту уявлення про країну змінюється з приголомшливою швидкістю, продумані дипломатичні акції поступаються спорту;

5) зближення спорту і дипломатії з точки зору їх можливостей представляти держави: дипломатія уособлює собою міжнародний порядок, захищає високі цінності, має відкритий характер, спорт також уособлює шляхетність;

6) здатність спортивної дипломатії надсилати «м'які» сигнали, що свідчать про стан відносин між державами [7, с. 212].

Також необхідно враховувати проблеми з допінгом спортсменів, що серйозно впливає на імідж держави, відповідно, призводить до того, що необхідно повною мірою залучати спортивну дипломатію в систему міжнародних відносин.

Висновки. Будь-яка держава, що претендує на глобальний або регіональний статус у світовій політиці, включаючи Україну, зобов'язана мати у своєму розпорядженні інструментарій «м'якої сили», складовою частиною якого є спортивна

дипломатія та всі її форми. Як і «м'яка сила», спорт може використовуватися для налагодження добросусідських відносин між державами, виступати каталізатором для взаємозбагачення культур, інтенсифікації культурно-гуманітарних обмінів і навіть сприяти вирішенню найважливіших дипломатичних питань. Але спорт також виступає і як потужний засіб політичних маніпуляцій, тиску на геополітичного суперника і вирішення власних вузькогоспичних зовнішньополітичних цілей і завдань. Видається, що в XXI столітті у виграші ті держави, які зможуть вправно комбінувати різні аспекти спортивної дипломатії як важливого інструменту «м'якої сили».

Водночас не можна переоцінювати можливості спортивної дипломатії, яка підлягає загальним закономірностям розвитку міжнародних відносин, співвідношення сил на світовій арені. Не завжди пріоритети і цінності спорту, спортивних змагань є суттєвими в процесі вирішення гострих політичних, дипломатичних, гуманітарних питань. Сам по собі спорт аполітичний, тому, який ефект і який результат матиме спортивна дипломатія, залежить виключно від політичної волі урядів, міжнародних організацій, світової громадської думки. Це висуває перед українськими відомствами, державними і недержавними установами низку серйозних (законодавчих й інституційних) проблем, від просування яких залежатимуть значною мірою успіхи країни на світовій арені, досягнення цілей, які мають політичне значення і які, за звичаєм, вирішуються за допомогою традиційної дипломатії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Боголюбова Н.М., Николаева Ю.В. Геополитика спорта и основы спортивной дипломатии. 2-е изд., испр. и доп. Москва : Издательство Юрайт, 2019. 255 с.
2. Грідіна І.М., Куц Д. Місце та роль спортивної дипломатії у внутрішній та зовнішній політиці держав.

Исторические и политологические исследования. 2013. № 1(51). С. 259–266.

3. Посольство Украины в Азербайджанской республике: официальный сайт. URL: <https://azerbaijan.mfa.gov.ua/ru/ukraine-az/culture>
4. Стахів І. Регулювання ринку спортивно-оздоровчих послуг : монографія. Львів : УП, 2017. 200 с.
5. Допінг: нульова толерантність. *Тиждень.ua*. URL: <https://tyzhden.ua/Society/208317>
6. Tikander V. Encyclopaedia of Modern Olympic Movement / Eds. J.E. Findling, K.D. Pelle, Westport : Greenwood Press, 2004. 142 p.
7. Toohey K., Veal A.J. The Olympic Games: A social Science Perspective. 2nd Edition. Wallingford : CABI. 2007. 348 p.

REFERENCES:

1. Bogolyubova N.M., Nikolaeva YU.V.(2019). *Geopolitika sporta i osnovyi sportivnoy diplomatii*. 2-e izd., ispr. i dop. [Geopolitics of sports and foundations of sports diplomacy]. 2nd. M.: Izdatelstvo Yuray [in Russian].
2. Hridina I.M., Kuts D. (2013). Mictse ta rol sportyvnoi dyplopatii u vnutrishnii ta zovnishnii politytsi derzhav [The place and role of sports diplomacy in domestic and foreign policy of states]. *Istoricheskie i politologicheskie issledovaniya* [Historical and Political Studies]. N 1(51). Pp. 259–266 [in Ukrainian].
3. Posolstvo Ukrainyi v Azerbaydjanskoy respublike: ofitsialnyiyy sayt [Embassy of Ukraine in the Republic of Azerbaijan: official site]. URL: <https://azerbaijan.mfa.gov.ua/ru/ukraine-az/culture> [in Russian].
4. Stakhiv I. (2017). Rehuliuvannia rynku sportyvno-ozdorovchyykh posluh: monohrafii [Regulation of the market of sport sand health services:monograph]. Lviv: UP [in Ukrainian].
5. Dopinh: nulova tolerantnist [Doping: zero tolerance]. *Tyzhden.ua* [Week. ua]. URL: <https://tyzhden.ua/Society/208317> [in Ukrainian].
6. Eds. J.E. Findling J.E., Pelle, K.D. (2004). Encyclopaedia of Modern Olympic Movement., Westport: Greenwood Press.
7. Toohey K. (2007) Veal A. J. The Olympic Games: A social Science Perspective. 2nd Edition. Wallingford : CABI.

Sports diplomacy: considerable significance, challenges and prospect for Ukraine

Filippova Julia Vladislavovna

Postgraduate Student at the Department
of Parliamentarism and Political
Management
National Academy for Public
Administration under the President
of Ukraine
Ezhena Pottier st., 20, Kyiv, Ukraine

The successful implementation of sports diplomacy in Ukraine is essential. In the process of statehood formation, in difficult socio-political and economic conditions, the state must use all available tools to implement and protect its external interests. In this situation, one should not underestimate the opportunities that sports diplomacy opens up for foreign policy institutions. This determines the relevance of the research topic and its practical significance in the field of foreign policy of Ukraine.

The realization of the purpose, as well as the objectives of the article, focused on the essential aspects of sports diplomacy, challenges and prospects for sports diplomacy in Ukraine, determine the author's use of both general scientific methods (analysis, synthesis, generalization) and special political science research methods. legal, structural-functional, comparative, as well as empirical methods of collecting and analyzing information.

The article argues that sport is an indirect tool for influencing the population of different countries. Sports ties make a significant contribution to strengthening intercultural dialogue, contribute to the growth of the international prestige of the country. Nowadays, sport can rightly be called one of the most important parts of human life and society. It covers almost all aspects of modern human life. The phenomenon of sport in the modern world is that it has become a phenomenon of global scale, uniting people of different ages, nationalities, religions, views. At the same time, sport is a means of representation on the world stage, which ensures the image of the country, thus contributing to the realization of its interests. Given the fact that our country has a rich sports history and traditions, that is why sports should be considered as an integral and full-fledged part of Ukraine's strategy of action in foreign relations with other countries.

The article highlights the main manifestations of sports diplomacy of Ukraine – Euro-2012, Champions League 2018, Ukrainian-Azerbaijani cooperation outlines the challenges of sports diplomacy, as well as prospects for its implementation in the diplomatic sphere of Ukraine.

Key words: sports diplomacy, foreign policy, UEFA, intercultural dialogue.